

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
Telefoon: 020 255 1550
Fax: 020 255 1551
info@dro.amsterdam.nl
www.dro.amsterdam.nl

Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC)

Stadsdeel Noord
t.a.v. mevrouw P. Vrijman
Postbus 37608
1030 BB Amsterdam

Datum
Ons kenmerk
Behandeld door
Doorkiesnummer
E-mail

Secretariaat TAC
020 255 1543
n.bosch@dro.amsterdam.nl

Onderwerp Advies bestemmingsplan Kadoelen – Oostzanerwerf III

Geachte mevrouw Vrijman,

Op 1 december 2011 is door u een advies gevraagd voor het voorontwerp bestemmingsplan Kadoelen – Oostzanerwerf III in het kader van het 3.1.1. overleg. Aangezien een deel van het plangebied in de Hoofdgroenstructuur ligt, is een advies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) vereist. De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het instrumentarium voor de Hoofdgroenstructuur van de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 - Economisch sterk en duurzaam'.

Beleidskader Structuurvisie

Volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 zijn delen van het plangebied benoemd als groentype 'Ruigtegebied/struinnatuur', delen als groentype 'Sportpark' en delen als groentype 'Volkstuinpark/schoolwerktuin'.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'Ruigtegebied/struinnatuur':

Ruigtegebied/struinnatuur	
Gebruik, gewenste beleving	Wild ogende gebieden die voor Amsterdam zeldzame planten en dieren bevatten en mogelijkheden bieden voor natuurbeleving vanaf de randen of vanaf ongebaande paden door het gebied. Natuur- en landschapsgerichte recreatie, met een gevoel van afstand tot de stad. Mogelijkheden voor 'natuurvorsen'. Hoewel kleinschalige voorzieningen nodig zijn, ligt de kwaliteit van de beleving in het ongeplande karakter: ontwerper en beheerder blijven achter de schermen.
Gewenste zonerings	Entreezone. Achterland (het eigenlijke ruigtegebied).
Type beheer	Extensief. Intensief toezicht en voorlichting door beheerders (natuurwachters).
Ontsluiting	Entreezone maximaal. Achterland extensief (voetpaden, laarzenpaden). Soms zeer beperkt toegankelijk, dan geen entreezone.
Bezoekersdruk	Laag.
Voorbeelden	Natuurdeel Diemerpark, Geuzenbos, Oeverlanden, Nieuwe Meer in Amsterdamse Bos, Joodse begraafplaats in Flevopark, Ecozone Schellingwoude, Brettenzone, Noorder IJplas, Riethoek en Hoge Dijk.
Beleidsintentie	Deze gebieden mogen niet opgevuld raken met andere functies of met andersoortige groenfuncties (volkstuinten, sportparken, parken e.d.). Intensieve recreatievormen en recreatie die niet primair op de natuur is gericht, zijn niet toegestaan. Kleinschalige evenementen (bijvoorbeeld informatiemarkt).
Inpasbare voorzieningen	In entreezone informatieborden, banken, prullenbakken, fietsenrekken, eventueel een klein infocentrum en beheerderonderkomen (vergelijk natuurtuin De Wiedijk). In het achterland hoogstens onverharde of half verharde wandelpaden en op natuurbeleving gerichte voorzieningen als een vogeluitkijkhut.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'Sportpark':

Sportpark	
Gebruik, gewenste beleving	Sportparken: alle terreinen voor (landgebonden) sport in verenigings- en/of clubverband. Sportparken worden gebruikt voor intensieve sportbeoefening en dienen daarnaast voor de recreatieve sportbeoefening en als onderdeel van het openbare leven op wijkniveau. De bezoekers zijn voornamelijk georganiseerde en ongeorganiseerde sporters en toeschouwers. De grotere parken hebben daarnaast een beperkte functie als wandelgebied. Belangrijk is dat de parken op een goede manier zijn ingebed in de stedelijke omgeving, vrij toegankelijk en uitnodigend zijn en geen geïsoleerde eenheden vormen. Onderscheid kan hierbij gemaakt worden naar (kleinschalige) stedelijke parken en de (grootschalige) groene sportparken.
Gewenste zonering	Velden, vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) voor intensief gebruik, met ruimte voor toeschouwers. Waar afscheiding gewenst is groene randen met waterlijst voor verfraaiing en afscherming, rekening houdend met de sportfunctie.
Type beheer	Velden: intensief, gericht op een optimaal sportief gebruik. Groene Randen: intensief, gericht op groene verfraaiing van het sportpark, zowel voor de bezoekers als voor de omwonenden. Als het Sportpark in een ecologische structuur ligt dan dient het water in de waterlijst natuurvriendelijk (extensief) te worden aangelegd en onderhouden. Voorbeeld: sportpark Middenmeer, liggend in het Ecolint.
Ontsluiting	Intensief.
Bezoekersdruk	Hoog.
Voorbeelden	Stedelijke sportparken: Olympiaplein, J. Banckersweg, Jan van Galenstraat, Tuindorp Oostzaan, Tennis-park Linnaeushof. Groene sportparken: Ookmeer, Middenmeer-Voorland, Sloten, Kadoelen, De Weeren, W.H. Vliegenbos.
Beleidsintentie	Stedelijke sportparken: Stedelijke sportparken zijn de (vaak kleinschalige) in de wijken geïntegreerde sportparken, waaronder tennisparken. Centraal staat het in stand houden van een kleinschalig fijnmazig sportaanbod. De velden en vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) worden ingericht voor optimaal sportief gebruik. Bij voorkeur dienen gebouwde voorzieningen zoveel mogelijk geclusterd in aangrenzende bouwblokken te worden gevestigd. Groene sportparken: De groene sportparken zijn de grotere sportparken (waaronder de in het Sportplan genoemde topparken Bijlmerpark, Ookmeer, Eendracht, Sloten, Middenmeer-Voorland) die qua locatie nauw aansluiten op de groenstructuur van de stad (waaronder golfterreinen). Naast sportbeoefening staat hier ook groenbeleving en groene recreatie centraal. Bebouwing dient zoveel mogelijk in geclusterde vorm op het sportpark plaats te vinden. Het openbare en (fysiek) open karakter van de sportparken moet worden versterkt. Groene, recreatieve routes over het park verbinden stad en ommeland. Modernisering waarbij het bestaande groene karakter niet wezenlijk verandert geldt als inpasbaar binnen sportparken. Het sportpark is hoogwaardig landschap-pelijk vorm gegeven. Het groen dient vooral ter verbinding en verfraaiing. Een waterlijst om het gebied en een goede dooradering met sloten zorgt voor waterberging en biedt daarnaast kansen voor de natuur. Als het sportpark in of nabij een ecologische structuur ligt (Middenmeer in ecolint, Sportpark Sloten bij Groene As) dan dienen de waterpartijen met natuurvriendelijke oevers te worden ingericht en natuur-vriendelijk te worden beheerd. Het bebouwings-/verhardingspercentage bedraagt op zowel stedelijke als groene sportparken maxi-maal circa 15% van de totale oppervlakte van het betreffende sportpark. Voor sportparken waar op het moment van vaststelling van de Structuurvisie al een hoger percentage voor bebouwing/verharding is én voor topparken (vastgesteld en vast te stellen in toekomstige Sportnota's), geldt een percentage van circa 20%. Kunstgras en verharding ten behoeve van sportuitoefening vallen niet onder de verhardingsnorm en zijn toegestaan. Parkeerfaciliteiten (inclusief gewapend gras) vallen wel onder de verhardingsnorm. Evenementen die aansluiten bij de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het sport-park (bijvoorbeeld sportevenementen en manifestaties).
Inpasbare voorzieningen	Recreatieve routes, voorzieningen voor intensief sportief en maatschappelijk (mede)gebruik, zoals een beheerdersgebouw, (multifunctioneel) clubgebouw, maatschappelijke voorzieningen (kinderopvang, voorzieningen voor buurtactiviteiten en onderwijs), commercieel sportaanbod (indoorsport en leisure-functies), commerciële functies (gezondheidscentra, fysio, kleinschalige overnachtingsmogelijkheden geli-eerd aan topsport), mits een directe versterkende link aan het sportaanbod blijvend gegarandeerd kan worden. Op de groene sportparken zijn overdekte voorzieningen alleen inpasbaar als ze het groene karakter van het sportpark niet aantasten.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'Volkstuinpark/schoolwerktuin':

Volkstuinpark/schoolwerktuin	
Gebruik, gewenste beleving	<p>Onderscheid wordt gemaakt tussen volkstuinparken in de stadsrand en verder weg gelegen tuinparken. In deze laatste vindt relatief meer verblijfsrecreatie plaats.</p> <p>Volkstuinen zijn bedoeld voor dag- of verblijfsrecreatie, met onderhoud van sier- en groentetuinen als dagelijkse bezigheid. Voor de belevingskwaliteit zijn belangrijk: een gevoel van afstand tot de stad, de verzorgdheid en aantrekkelijkheid van het complex (waarbij onderhoud een doorslaggevende rol speelt) en de sociale samenhang binnen het park.</p> <p>Het volkstuinpark moet mede een publieksfunctie vervullen, bijvoorbeeld door middel van een voorlichtingscentrum of kleine markt in de entreezone.</p> <p>Indien deel uitmakend van een recreatief of ecologisch netwerk, moet het park ook een groene wandel- of fietsroute of ecologische verbindingzone bezitten.</p> <p>Bebouwing en verharding moeten ondergeschikt blijven aan de groenfunctie.</p> <p>Schoolwerktuinen zijn specifiek bestemd om schoolkinderen groente, fruit en bloemen te laten kweken. Schoolwerktuinen hebben een educatieve ruimte nodig en een beheergebouw. De publieksfunctie is beperkt.</p>
Gewenste zonering	<p>Entreezone met verenigings- en publieksvoorzieningen.</p> <p>Tuinparken, gescheiden door hagen, windsingels en dergelijke.</p> <p>Bij volkstuinparken: doorgaande routes, ingericht als recreatieve wandel- en fietsroute.</p> <p>Buitensingel en ringsloot, natuurvriendelijk ingericht en beheerd.</p>
Type beheer	Intensief. Natuurlijke delen extensief.
Ontsluiting	Maximaal.
Bezoekersdruk	gemiddeld (volkstuinparken), laag (schoolwerktuinen).
Voorbeelden	Sloterdijkmeer/Ons Genoegen, Amstelglorie, Ons Buiten, Klein Danzig, schoolwerktuinen Baanackerspark.
Beleidsintentie	<p>Volkstuinparken dienen een openbaar karakter te krijgen.</p> <p>Stimuleren van culturele voorzieningen die passen bij het gebied (bijvoorbeeld beeldentuin).</p> <p>Schoolwerktuinen dienen primair het onderwijs.</p> <p>Voor elk park is een beheerplan nodig voor het gemeenschappelijke groen volgens Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren.</p> <p>Alleen op de verblijfsrecreatieve tuinparken is het toegestaan gedurende april t/m september te overnachten.</p> <p>Kleinschalige evenementen (bijvoorbeeld informatiemarkt, culturele voorstellingen).</p>
Inpasbare voorzieningen	<p>Bebouwing en verharding, ondergeschikt aan de groenfunctie.</p> <p>Kleinschalige voorzieningen voor tuinverenigingen.</p> <p>Volkstuinparken: Voorzieningen die het medegebruik stimuleren, zoals wandelpaden, kleinschalige horeca, kinderspeelplaats, sportveldjes, kunstobjecten.</p> <p>Voorzieningen gericht op natuureducatie.</p>

Het plan

Het plangebied van het bestemmingsplan bevindt zich in het noordwestelijk gedeelte van Stadsdeel Noord. Het plangebied wordt globaal begrensd aan de oostzijde door het Vikingpad en sportpark Kadoelen, aan de noordzijde door de ringweg A10, aan de westzijde door het knooppunt Coenplein en het Coentunnelcircuit en aan de zuidzijde door Dierenriem, de Kometensingel en het Zijkanaal I. Het bestemmingsplan is hoofdzakelijk conserverend van aard.

De voor dit advies relevante onderdelen behorend tot de Hoofdgroenstructuur, bevinden zich aan de oostzijde van het plangebied. De onderdelen zijn Sportpark Kadoelen, volkstuinpark De Bongerd, de Wilmkebrek en de resterende groene percelen in de groene scheg rond de Nieuwe Gouw en Kadoelerbreek. De eerste twee onderdelen zijn gelijk aan het vergelijkbare groentype bestemd, met de bestemmingen 'sport 1' respectievelijk 'recreatie 1' voor het gedeelte met verblijfshuisjes en 'recreatie 2' voor het gedeelte met nutstuinen. Voor het sportpark

worden op termijn ontwikkelingen voorzien (bouw sporthal, kantoor, sportzorghotel), maar die zijn echter nog niet voldoende concreet om nu in het bestemmingsplan op te nemen. De overige gebieden zijn in de Hoofdgroenstructuur aangeduid met het groentype 'Ruigtegebied/struinnatuur'. In totaal zijn hier in dit bestemmingsplan vier verschillende bestemmingen aan gegeven.

De Wilmkebreek heeft de bestemming 'agrarisch met waarden'. Hierin is ook de bestemming 'water' opgenomen. Uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met een maximum bouwhoogte van 1 meter mogen hier gebouwd worden. Het grootste deel van het groentype 'Ruigtegebied/struinnatuur' heeft verder de bestemming 'groen' gekregen. In de omschrijving is hierin onder andere opgenomen 'recreatieve voorzieningen gericht op natuurbeleving', 'speel- en nutsvoorzieningen' en 'water', alsmede een terras ter plaatse van horeca IV. Gebouwen met een maximum bruto vloeroppervlak van 25 m² en een maximum bouwhoogte van drie meter mogen hier worden gebouwd. Verder is voor het groentype 'Ruigtegebied / struinnatuur' de bestemming 'sport 3' opgenomen ten behoeve van een manege, en de bestemming 'maatschappelijk 3' ten behoeve van een dierenbegrafplaats. Buiten de bestemming 'manege' zelf zijn hier onder andere ook opgenomen parkeer- en speelvoorzieningen en water. Voor de dierenbegrafplaats zijn verder als bestemmingen opgenomen een crematorium, parkeervoorzieningen en water.

Advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (bestemmingsplan Kadoelen-Oostzanerwerf III, 1^e concept voorontwerp, november 2011) constateert de TAC dat het ontwerp bestemmingsplan inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur. Verder worden nog enkele aandachtspunten voor het vervolg meegegeven.

Voor de Wilmkebreek is zowel in de Structuurvisie, door de typering groentype 'ruigtegebied', als in het bestemmingsplan, door de bestemming 'agrarisch met waarden', het behoud van de huidige inrichting en een beperkt gebruik als uitgangspunt genomen. Plannen voor een stadsboerderij passen niet bij dit uitgangspunt.

In de toelichting wordt het streven voor de Gouwlob beschreven om te komen tot een samenhangende ontwikkeling voor extensieve recreatievoorzieningen en openbaar groen. De TAC ziet graag het plan dat hier vorm aan zal geven, in een later stadium ter advisering voorgelegd.

In de Structuurvisie zijn voor de sportparken maximale percentages vastgelegd voor bebouwing/verharding. Het bestemmingsplan gaat uit van het behoud van de bestaande situatie. Door geen bouwvlakken vast te leggen, worden toekomstige ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Belangrijke notie bij het hanteren van de genoemde percentages is echter dat de bijdrage van de sport aan het maximaliseren van het

groen en de groenbeleving als uitgangspunt moet worden genomen, en niet de maximalisatie van de bebouwing/verharding.

In de verschillende bestemmingen is steeds 'water' opgenomen. De TAC wijst er echter op dat de doelstellingen die in de Structuurvisie ten aanzien van de Hoofdgroenstructuur zijn geformuleerd, een uitwisseling van groen en water niet zonder meer mogelijk maken. Alleen als duidelijk is dat die uitwisseling een meerwaarde inhoudt voor de kwaliteit en/of de beleving van het groen, kan de TAC daarmee instemmen.

Hoogachtend,

Prof. dr. G.J. Borger
Voorzitter van Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur